

پروفیسر کاظم علی خان
آل جامع علوم انسانی

روزنامچہ مطبوعات

● روزنامچہ مطبوعات (۱۶) / سید فرید قاسمی

چهارده دلیل موفقیت جام جم

موفقیت مطبوعاتی مثل بسیاری از مقوله‌های دیگر به سان شعر حافظ می ماند که هر کسی برداشت خاص خود را از آن دارد. به نظر این کمترین پاره‌ای از دلایل موفقیت جام جم که از حیث شمارگان - در بین نشریه‌های روزانه ایران - رتبه نخست را کسب کرده، چنین است:

۱. انتخاب هوشمندانه یک رسانه قدرتمند با جایگاه تعریف شده برای پشتیبانی مالی؛ چون لازمه انتشار یک روزنامه موفق سرمایه‌گذاری گسترده در ماه‌های نخست حیات است.

۲. مدیرگزینی؛ یکی از ویژگی‌های دهه اخیر این است که متصدیان امور مطبوعاتی در دولت - چه آن‌ها که پیشینه روزنامه‌نگاری داشته‌اند و چه آن‌هایی که نداشته‌اند - پس از ترک شغل خود در دولت به کار مطبوعاتی روی آورده‌اند و عمدتاً موفق بوده‌اند. نمونه‌هایی را از روزنامه‌ها، هفته‌نامه‌ها و دیگر ادواری‌های دهه هفتاد که به وسیله آنان بنیاد گرفته‌اند، می‌توان نام برد. همشهری و جام جم دو نمونه‌اند.

۳. مشاوره با صاحب نظران و سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی با نظر خبرگان و فن‌شناسان، صنعتگران و هنرمندان عرصه روزنامه‌نگاری.

۴. به‌کارگیری افراد مجرب و گماردن با تجربه‌ها در رأس تحریریه. دبیر تحریریه جام جم در دهه اخیر تجربه راه‌اندازی دو روزنامه نسبتاً موفق را با خود به جام جم برد و جام جم خانه سوم

او از این حیث است.

۵. انتشار هفته‌نامهٔ مجانی به ضمیمهٔ روزنامه؛ شعار «۲ روزنامه در یک روزنامه در یک روز» درست نیست. ضمیمه‌های جام جم هفته‌نامه‌اند نه روزنامه؛ و مجله هم نیستند چون نه مفتول دارند و نه ته چسب می‌شوند.

۶. انتشار کارنامه. این ضمیمه در روزگاری متولد شد که بیکاری بزرگترین معضل جامعه است.

۷. تبلیغات گستردهٔ رادیویی و تلویزیونی.

۸. به کارگیری زبان غیر پرخاشگرانه و غیر فضل‌فروشانه.

۹. مخاطب‌شناسی و در نظر گرفتن گروه‌هایی از مردم - به ویژه بدنهٔ جامعه - که می‌خواهند زندگی کنند!

۱۰. تنوع موضوعی. در روزگاری که گردانندگان بسیاری از روزنامه‌ها را تصور بر این است که فقط سیاست - آن هم در یک دایرهٔ بسته و بین گروه‌های خاص - همهٔ درد جامعه است، روزنامهٔ جام جم به سیاست کمتر از ده درصد کل سطح چاپی بها و فضا می‌دهد.

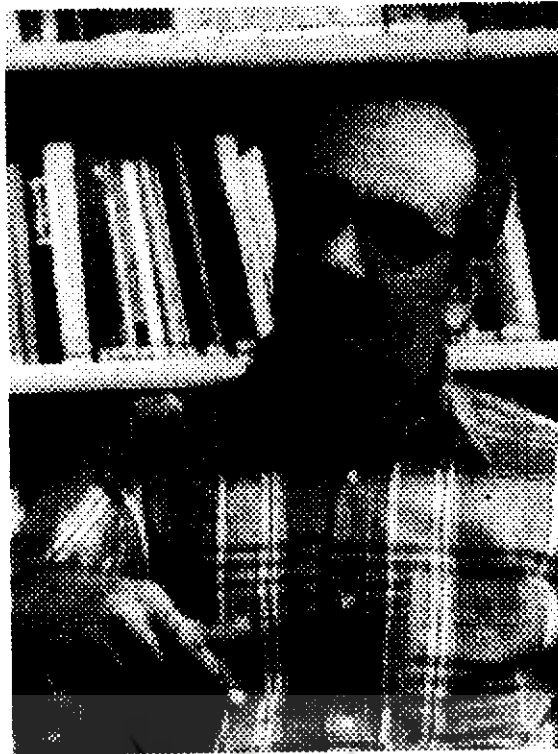
۱۱. انعکاس خبرهای شهرستانها و دورگزینی از تهران زدگی به ویژه در عرصهٔ فرهنگ و هنر.

۱۲. سعی در کسب موفقیت هر چه بیشتر دارد. پیشروی بی‌توقف این روزنامه به گونه‌ای است که مدام نو به نو شدنش را خوانندگان و خوانندگان می‌بینند. به نظر می‌رسد مصوبات برنامه‌ریزان این روزنامه برای اجرا سریعاً در دستور کار قرار می‌گیرد.

۱۳. در خدمت نیازهای آتی و آتی مخاطب حرکت می‌کند. گمان بعضی از دوستان عزیز را که «روزنامه در خدمت منافع آتی مخاطب است» قبول ندارم و معتقد نیستم که «روزنامه طفل یک روزه است». به نظرم روزنامه هم باید در خدمت منافع آتی مخاطب باشد و هم منافع آتی او. چراکه روزنامه تاریخ یک روز است. روزنامه‌نگار امروز نویسنده و تاریخ‌نگار دیروز نویسنده است و روزنامه‌ها از منابع و مراجع مهم برای آیندگان‌اند. جام جم آگاه یا ناخودآگاه هم به امروز نظر دارد و هم - در بعضی زمینه‌ها - مادهٔ خام برای پژوهش‌های تحلیلی آیندگان می‌تواند باشد.

۱۴. کوتاه‌نویسی و بلندنویسی به قاعده از نکات قابل توجه این روزنامه است. نکته‌ای که در ابتدای انتشار کمتر به آن عنایت می‌شد.

باری، می‌توان موارد دیگری نیز از دلایل موفقیت جام جم بر شمرد اما ترجیح می‌دهم به همین حد بسنده شود و نکته‌ای را یادآور شوم و اعتقاد خود را دربارهٔ این گونه روزنامه‌ها اعلام کنم: انتشار جام جم و جام‌جم‌ها از موانع دستیابی روزنامه‌نگاری ایران به روزنامه‌نگاری حرفه‌ای

● سیدفرید قاسمی

۲۲۰

است و نابرابری مطبوعاتی را دامن می‌زند. همانند برج عاج نشینان نمی‌اندیشم و می‌دانم که اوضاع زمانه ایجاب می‌کند که باز هم بسیاری از نشریه‌ها با سرمایه دولتی و شبه دولتی متولد شوند. اما بر این باورم و امیدوارم که با پول نهادهای دولتی و شبه دولتی روزنامه منتشر نشود تا عدالت مطبوعاتی به وجود آید و از نابرابری‌های مطبوعاتی کاسته شود. یکی از راه‌های درمان بیماری روزنامه‌نگاری ایران اتکای به بخش خصوصی است و تا بخش خصوصی میدان‌دار و گرداننده روزنامه‌ها نباشد روزنامه‌نگاری ایران حرفه‌ای نخواهد شد و گام در مسیر درست بر نخواهد داشت.

پرتال جامع علوم انسانی

بحران آزادی

جلد دوم کتاب ارزشمند تاریخ روزنامه‌نگاری ایرانیان و دیگر پارسی‌نویسان تألیف دکتر ناصرالدین پروین به وسیله مرکز نشر دانشگاهی با قطع رحلی چاپ شد. شمار صفحات این دو مجلد ۸۵۸ صفحه است و دکتر پروین زحمت فراوان و رنج بسیاری بر فراهم آوری این سلسله کتابها کشیده و موجودی شمار بسیاری از کتابخانه‌های داخل و خارج از کشور را بررسی کرده است تا بتواند این اثر مرجع را تدوین کند. جلد دوم تاریخ روزنامه‌نگاری ایرانیان از جلوس مظفرالدین شاه تا سیزده سال پس از آن را در بر می‌گیرد. چون دکتر پروین دور از وطن است و بر

حروف چینی و نمونه خوانی کتاب نظارت ندارد گاه غلط‌های چاپی در اثر ارزنده‌اش مشاهده می‌شود که به یک نمونه از این غلط‌ها اشاره می‌شود:

صفحه ۳۹۰: سال انتشار نشریه تربیت ۱۳۱۳ ق است نه ۱۳۱۹ ق.

نکته دیگر پاره‌ای اشتباهات است که در کاری به این عظمت طبیعی است که سه نمونه آن را یادآور می‌شوم: صفحه ۴۳۸: «مظفری... نخستین بار در ایران، به سال ۱۳۲۰ ق تصویر رانیز در آگهیهای خود وارد کرد» که درست نیست و پیشینه تصویر در آگهی به عهد ناصری باز می‌گردد. مثلاً در اکودوپرس آگهی چرخ خیاطی را با تصویر چاپ کرده‌اند.

صفحه ۳۹۹: «خلاصة الحوادث نخستین روزنامه روزانه ایران» نیست و پیش از آن تربیت روزانه شده است و باید تربیت را نخستین نشریه روزانه ایران دانست.

صفحه ۴۳۸: «مظفری در سال نخست (۱۳۱۹ ق) به چاپ لطیفه پرداخت و پیشتاز دیگر روزنامه‌های چاپ داخل کشور بود» این نیز درست نیست و در نشریه اطلاع در عهد ناصرالدین شاه نخستین لطیفه‌ها به چاپ رسیده است.

ایران سلطانی و ایران

به همت دست اندرکاران گمنام انتشارات کتابخانه ملی دوره نشریه‌های ایران سلطانی و ایران با مقدمه جمشید کیان‌فر در ۷۶۰ صفحه رحلی بزرگ باز چاپ شد و با قیمت ۷۰۰۰ تومان در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت.

روزنامه‌نگاران

روزنامه‌نگاران نوشته ژیلابنی یعقوب در ۲۰۸ صفحه رقعی به همت گردانندگان نشر روزنگار چاپ و منتشر شد. ژیلابنی یعقوب از دانش‌آموختگان روزنامه‌نگاری و فعالان عرصه مطبوعات در دهه هفتاد است که در این اثر به خوبی تصویر واقعی پشت صحنه پاره‌ای از روزنامه‌های نیمه دوم دهه هفتاد را نشان می‌دهد و خواننده کتاب را از مشقت‌های کسانی که گذران آنها صرفاً از راه قلمزنی در مطبوعات است، آگاه می‌کند.

لبخند بزن مونا لیزا

علی دیواندری (متولد ۱۵ شهریور ۱۳۳۶، سبزوار) از سال ۱۳۵۴ به طراحی و کاریکاتور پرداخت. در سال ۱۳۵۵ اولین نمایشگاه انفرادی کاریکاتور را در زادگاهش برگزار کرد. سال ۱۳۵۸ به تهران آمد و به دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران رفت و از همان سال همکاری

خود را با مطبوعات چاپ تهران آغاز کرد. از سال ۱۳۶۹ آثارش به مطبوعات خارجی و نمایشگاههای بین‌المللی کاریکاتور راه یافت و در دوازده سال اخیر افتخارات بسیاری برای ایران کسب کرده است. دیوانداری اکنون صاحب ۲۴ جایزه جهانی است و بیش از آن که در داخل کشور مورد تقدیر قرار بگیرد طرف توجه خارجی‌های هنرشناس بوده است. گزیده‌ای از مجموعه کاریکاتورهای علی دیوانداری اخیراً با عنوان «لبخند بزن مونا لیزا» با سرمایه انتشارات روزنه به بازار نشر آمد.

روز شمار وقایع نامه طنز ایران

«روزشمار و وقایع‌نامه طنز ایران ۱۳۸۱» به همت زوج زحمتکش و با ذوق فریبا فرشادمهر و ابوالفضل زرویی نصرآباد با سرمایه انتشارات ققنوس توزیع شد.

پس از چهل سال

«پس از چهل سال: زندگی‌نامه استاد پرویز شهریاری تألیف شادروان ابوالقاسم پورحسینی» در ۱۶۰ صفحه رقعی به وسیله نشر مهاجر انتشار یافت. در واپسین صفحه این کتاب می‌خوانیم که مرحوم محمدرمضانی مجموعه نشریات قدیم خود را به «کتابخانه آیت‌الله مرعشی در قم تقدیم کرد» که درست نیست. مجموعه نشریات آرشیو مرحوم محمدرمضانی در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران نگهداری می‌شود و کتابهای او وقف کتابخانه مسجد اعظم قم شده است.

سرچشمه‌های مضامین شعر ایرج میرزا نانی و مطالعات فریبگی

به همت ولی‌الله درودیان کتاب سرچشمه‌های مضامین شعر ایرج میرزا به وسیله نشر قطره در ۱۳۲ صفحه رقعی منتشر شد. کاش در ذیل زندگی‌نامه ایرج میرزا به حیات مطبوعاتی او به ویژه سردبیری نشریه «ورقه ماه مدرسه دارالفنون تبریز» نیز اشاره می‌شد.

از سپیده تا شام

از سپیده تا شام، پاره‌ای از خاطرات تأثرانگیز خانم کیان کاتوزیان همسر دکتر سیدعلی اصغر حاج سیدجوادی است که در ۲۴۸ صفحه به همت آقای طباطبایی مدیر نشر آبی در تهران منتشر شد و مورد توجه بسیاری از کتابخوانان و علاقه‌مندان به تاریخ معاصر ایران قرار گرفت. خانم کیان کاتوزیان از دست اندرکاران نشریه جنبش بود و این خاطرات را براساس محفوظات ذهنی

محاكمه «سلام»

مقن جرین دادگاه آقای موسوی خونینی مدیرمسئول روزنامه «سلام»
به انضمام:

مطالب استنادی شکیان

و

رأی دادگاه ویژد روحانیت و اکنش شخصیتها. احزاب. روزنامهها و

وحید پوراستاد

تهران - ۱۳۸۰

خود به نگارش در آورده است از این رو در ذکر بعضی از تاریخها و عنوان برخی از کتابها و تقدم و تأخر رویدادها دچار سهو شده است. چون این اثر بسیار مورد توجه قرار گرفته امید است در چاپهای بعدی با تجدید نظر و تصحیح این کتاب را انتشار دهند.

محاكمه سلام

روزنامه سلام در زمره نشریاتی است که اندیشه راه اندازی، نحوه شکل گیری، اداره، فراز و نشیبها و تعطیل آن موضوع رساله ای تواند بود. وحید پوراستاد در ادامه تلاش های ارزنده خود برای انتشار محاكمه های مطبوعاتی، «محاكمه سلام» را نیز با سرمایه نشر روزنگار در ۳۷۶ صفحه رقعی به بازار کتاب فرستاد.

قلم و سیاست

محمدعلی سفری دبیر سندیکای نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات در سالهای میانی دهه پنجاه و در جریان اعتصاب صغیر و کبیر مطبوعات ایران در سال ۱۳۵۷، جلد چهارم مجموعه ارزشمند قلم و سیاست را با عنوان فرعی «سرگذشت رژیم شاهنشاهی در واپسین روزها» به وسیله نشر پروین (نصرالله حدادی) و نشر نامک در ۸۶۰ صفحه وزیری روانه بازار نشر کرد.

فصل دوم جلد چهارم این کتاب به «اعتصاب ۶۱ روزه» مطبوعات و فصل پانزدهم آن به «مبارزه با اختناق» اختصاص دارد.

از حوالی دیروز

مهدی آذرزیدی از خیل بی شمار مطبوعاتیان ساده زیست است که بی تجمل و تفرعن، «پیر و خسته دل و دل شکسته» با هشتاد سال سن در گوشه خانه‌ای در یزد و در کنج کتابخانه شخصی خود روزگار می‌گذراند. «از حوالی دیروز: یادمانی از مهدی آذرزیدی، پیر نیکاندیش ادبیات کودکان و نوجوانان» است که به همت اسدالله شکرانه در ۱۱۶ صفحه رقی به وسیله کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به طبع رسید و در اختیار علاقه‌مندان او قرار گرفت. مطالب ارزنده آذر زیدی را افزون بر کتابهایش در شمار بسیاری از نشریات می‌توان خواند. «قطعه شعری با عنوان هیچ نمی‌خواهم» در حال و هوای ۸۰ سالگی از او بخوانید:

من دل زده از خویشم و دلدار نمی‌خواهم
آزرده ز اطوارم اطوار نمی‌خواهم

بی حوصله‌ام پیرم از گفت و شنود سیرم

با هیچ کسی در جمع دیدار نمی‌خواهم

مسکینم و خرسندم دل بسته و دل بندم

غم‌گینم و می‌خندم غم‌خوار نمی‌خواهم

از جمع گریزانم با خویش به زندانم

با هیچ کس آمیزش ناچار نمی‌خواهم

بیکارم و بیمارم ده جور گرفتارم

با این همه از کس نیز تیمار نمی‌خواهم

با اندک خود قانع، با قسمت خود راضی

نه نعمت و نه راحت بسیار نمی‌خواهم

در خلوت خود عیشی بی‌روی و ریا دارم

خود جمع و خود شمع هم‌کار نمی‌خواهم

تا عشق کتابیم هست هم نانی و آبم هست

از هر چه در این دنیا است صنار نمی‌خواهم

هر چند که بی‌معنی است خودگویی و خودخندی

من خنده زن خویشم هشدار نمی‌خواهم

● محمدعلی سفاری

ممیزی کتاب

ممیزی کتاب: پژوهشی در ۱۴۰۰ سند ممیزی کتاب در سال ۱۳۷۵ تألیف احمد رجب‌زاده در ۶۱۵ صفحه و زیری به همت جواد مظفر مدیر انتشارات کویر منتشر شد.

کاغذ

خانه کتاب ایران در ادامه نشر «مجموعه کتاب‌های مرجع نشر» کتاب کاغذ رازیر نظر محمد رنجبری با ترجمه و تألیف عنبرضا پور ممتاز و شهره مدرسی تهرانی در ۵۱۸ صفحه و زیری چاپ کرد.

شناسنامه مطبوعات ارسباران

مشخصات ۷۰ نشریه، «خادمان مطبوعات ارسباران» و نه گفتار دیگر درباره «مطبوعات ارسباران» به انضمام «فهرست منابع و مآخذ»، «اماکن» و «اشخاص» در «شناسنامه مطبوعات ارسباران» تدوین حسین دوستی در ۱۶۶ صفحه و زیری به همت انتشارات ستاره (اهر) در شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و به قیمت ۱۰۰۰ تومان طبع و توزیع شد.

محمدتقی بهار و عباس خلیلی

به همت محمد گلین «بلند آفتاب خراسان: یادنامه استاد محمدتقی بهار» و «در آئینه تاریخ: خاطرات سیاسی عباس خلیلی» چاپ و منتشر شد. ناشر «بلند آفتاب خراسان» نشر رسانش و سرمایه گذار طبع «در آئینه تاریخ» انتشارات انوشه است.

دیوان فرخی یزدی

دیوان محمد فرخی یزدی (۱۲۶۷ - ۱۳۱۸) مدیر نشریه طوفان به کوشش حسین مسرت با سرمایه نشر قطره در ۴۸۰ صفحه و زیری به بازار کتاب آمد. مسرت سالها عمر بر سر تدوین این کتاب گذارد و برای گردآوری شعرهای فرخی زحمت بسیاری کشید.

مجله رنگین کمان

کتاب دوم «مطبوعات عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک» حاوی اسناد مجله رنگین کمان به وسیله مرکز بررسی اسناد تاریخی در ۲۴۶ صفحه و زیری با قیمت ۱۲۰۰ تومان منتشر شد. کتاب اول این مجموعه به «تهران مصور» اختصاص داشت.

۲۲۶

خاطرات پرویز خطیبی

خاطراتی از هنرمندان نوشته پرویز خطیبی (۱۳۰۲ - ۱۳۷۲) روزنامه نگار و طنزپرداز مشهور به کوشش فیروزه خطیبی با سرمایه انتشارات معین در ۵۸۸ صفحه و زیری در تهران چاپ شد و پشت و پشیمانترین کتابفروشان قرار گرفت. این اثر پیشتر در خارج از ایران منتشر شده بود و در داخل نیز تکثیر می شد.

نشر بین المللی کتاب

«بررسی مسائل نشر بین المللی کتاب ایران» گردآوری و ویرایش مینافرشچیان به وسیله دفتر مجامع و فعالیتهای فرهنگی در ۱۵۶ صفحه رقعی چاپ شد.

جشنواره مطبوعات کودک و نوجوان

به همت گردانندگان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بهمن ماه سال جاری پنجمین جشنواره مطبوعات کودک و نوجوان در مرکز آفرینشهای این کانون در تهران برگزار شد. «نگاهی به شکل گیری مطبوعات کودکان و نوجوانان در ایران». «دردهای مشترک نشریات

ما»، «چرا مطبوعات کودک و نوجوان در ایران پا نمی‌گیرد؟»، «فهرست مقالات و نوشته‌های مربوط به کودکان و نوجوانان در مطبوعات ایران»، «بازتاب ترجمه مقالات نظری در برخی از نشریات پژوهشی کتاب و مطبوعات کودک و نوجوان»، «نه برای تیراژ، نه برای جایزه»، «مجله‌های الکترونیکی کودک و نوجوان» و «معرفی نامه‌ای برای مطبوعات کودک و نوجوان از ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۰» از جمله مطالب «کتاب جشنواره: نشریه پنجمین جشنواره مطبوعات کودک و نوجوان» هستند.

گل آقا و کتاب

مؤسسه مطبوعاتی و انتشاراتی گل آقا افزون بر انتشار مجله هفتگی، ماهنامه، سالنامه و... کتابهای ارزنده‌ای تاکنون به بازار نشر فرستاده است. «با دکتر حبیبی در گل آقا» و «گفتگوی تمدنها: گزیده آثار اولین مسابقه بین‌المللی کاریکاتور گل آقا» از تازه‌ترین کتابهای این مؤسسه است. «کتاب کاریکاتور گل آقا» و «لوح گل آقا» دو نمونه دیگر از تلاشهای مؤسسه گل آقا است که در پی معرفی شده‌اند.

کتاب کاریکاتور گل آقا

دومین کتاب کاریکاتور گل آقا به اهتمام بزرگمهر حسین‌پور با همکاری پوریا عالمی و علی مرادی با آثاری از آراییک باغداساریان، ناصر پاک شیر، بزرگمهر حسین‌پور، کامبیز درمبخش، اردشیر رستمی، پوریا عالمی، اسماعیل عباسی، نصرت کریمی، نیک آهنگ کوثر، اردشیر محمص، ایراندخت محمص و... انتشار یافت.

ده سال با گل آقا

لوح فشرده ده سال با گل آقا در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت. در این لوح «معرفی اجمالی همکاران مؤسسه گل آقا در ده سال اخیر»، «منتخبی از اظهار نظرهای شخصیت‌های مختلف فرهنگی، سیاسی و... در مورد گل آقا» و همچنین گفتگو و «مصاحبه با برخی از هنرمندان و فرهنگیان کشور»، «مصاحبه‌ها، آثار، خوانیات، دو کلمه حرف حساب، مکاتبات و یادداشتها، مشخصات و ممیزات طنز، تاریخچه و چگونگی انتشار نشریه‌های گل آقا»، «گزارش مراسم و جشنواره‌ها و پاره‌ای از فیلم‌ها، عکسها و به طور کلی کارنامه تحریری و تصویری گل آقا را در یک دهه آورده‌اند.

از دوره مظفرالدین شاه قاجار که نخستین نشریه اسلامی ایران منتشر شد، تاکنون صدها نشریه در حوزه علوم اسلامی انتشار یافته‌اند. جز مجله درس‌هایی از مکتب اسلام و تعدادی انگشت شمار نشریات دیگر آنچه پیش از ۱۳۵۷ در این زمینه متولد شدند، «دولت مستعجل» بودند و «طلوع نکرده، غروب کردند». از سال ۱۳۵۷ به این سو که دوره رونق این گونه نشریات آغاز شد مجله‌های ارزنده‌ای به بازار مطبوعات عرضه گردید که عمدتاً ماهانه و فصلی بودند و مجله هفتگی منظم در زمینه علوم قرآنی نداشته‌ایم تا این که نمایشگاه قرآن در استان گلستان برگزار شد و از آن پس شاهد نشر مجله هفتگی گلستان قرآن بودیم. این نشریه پس از ۴۴ شماره دوره دیگری از حیات خود را آغاز کرد که در دوشنبه ۲۶ آذر ۱۳۸۰ به صدمین شماره رسید و ویژه‌نامه‌ای در بردارنده گفت و گوی مدیر، یادداشت سردبیر و دیدگاه‌های صاحب نظران درباره مجله انتشار داد.

همشهری دیپلماتیک

سال ۱۳۸۰، سال رونق ویژه‌نامه‌هایی است که به ضمیمه نشریات روزانه بر پیشخوان روزنامه‌فروشان قرار می‌گیرند. روزنامه همشهری پر درآمدترین نشریه روزانه چاپ ایران برای این که از قافله رقبا عقب نماند در روز سه‌شنبه ۶ آذر ۱۳۸۰ یک ضمیمه با عنوان «همشهری دیپلماتیک» بر ضمیمه‌های خود افزود.

ده سالگی مترجم

فصلنامه علمی - فرهنگی مترجم ده ساله شد. به همین مناسبت شماره ۳۴ این فصلنامه با تاریخ بهار و تابستان ۱۳۸۰ «شماره ویژه دهمین سال انتشار» نام گرفت. در این شماره «به مناسبت ده سال انتشار مترجم» افزون بر سردبیر، علی صلح‌جو، کریم امامی و مجدالدین کیوانی سه یادداشت نوشته‌اند که خواندنی است و گوشه‌هایی از تاریخچه و آگاهی‌هایی درباره این فصلنامه را به دست می‌دهد.

بچه‌های کتاب

در نمایشگاه «ایران در ادبیات کودکان و نوجوانان» که از ۲۵ تا ۳۱ شهریور سال جاری در خانه هنرمندان (باغ تهران) برگزار شد، روزانه «نوجوانان شرکت کننده» خبرنگارهای با عنوان «بچه‌های کتاب» انتشار دادند که مورد توجه بازدیدکنندگان و آشنایان با این مقوله قرار گرفت.

قلم و سیاست

سوره

دوره جدید ماهنامه فرهنگی و هنری سوره با تاریخ بهمن ۱۳۸۰ با مقالاتی ذیل سه سرفصل «اندیشه»، «ادبیات» و «هنر» با قیمت ۳۰۰ تومان روانه بازار شد. سوره نهمین ماهنامه در حال انتشار حوزه هنری است. حوزه هنری هم اکنون ماهنامه‌های صحنه، نقد سینما، هنرهای تجسمی، مقام، عروس، ایران کارتون، ادبیات داستانی و بازار فرهنگ و هنر را گاه مرتب و گاه نامرتب منتشر می‌کند.

از نیم رخ تا خانه خورشید

ویژه‌نامه کودک و نوجوان روزنامه جوان پس از ۱۳۰ شماره از «نیم رخ» به «خانه خورشید» تغییر نام داد.

صبح دو کوهه

صبح دو کوهه که پیش شماره اول آن با تاریخ «دی ماه ۸۰» منتشر شد، سومین عنوان از مجموعه نشریاتی که پیشتر با عنوانهای شلمچه و جبهه از انتشار بازماندند و توقیف شدند. صبح دو کوهه با امتیاز نشریه صبح و به دنبال تغییر صاحب امتیاز و مدیر مسؤول آن متولد شد.

چهار روزنامه نو

آزاد، مردم سالاری، روزنو و بنیان عنوانهای چهار نشریه روزانه‌اند که در ماههای اخیر متولد شدند. شمارهٔ صفر آزاد چهارشنبه ۳۰ آبان ۱۳۸۰ بر پیشخوان روزنامه‌فروشان نشست. پیش شمارهٔ مردم سالاری در عید فطر توزیع شد و در بهمن ماه سال جاری دو روزنامهٔ روزنو و بنیان نیز انتشار یافتند.

آسیا

شنبه ۸ دی ۱۳۸۰ اولین شمارهٔ روزنامهٔ آسیا: «نشریه روزانهٔ اقتصادی» برای «گروه کارآفرین، سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی، نیروهای کار و ابتکارگرایان، دانشجویان و دانش پژوهان و روشنفکران» به زیور طبع آراسته شد.

گردانندگان آسیا پس از سالها تلاش در زمینهٔ انتشار روزنامهٔ اقتصادی در ماه میانی خزان ۱۳۸۰ رنج فراوان و مضاعفی کشیدند و در دههٔ سوم ماه آبان با نام‌های ابرار اقتصادی، اخبار اقتصاد، توسعه، اقتصاد فردا و... حاصل زحمت خود را به مخاطبان وفادارشان عرضه کردند.

کتاب سال بسته‌بندی

به همت گردانندگان مجلهٔ صنعت چاپ «کتاب سال بسته‌بندی ۱۳۸۰» در بردارندهٔ میزگرد، گزارش، گفت‌وگو، مقاله و پژوهش منتشر شد.

سعید هاشمی

۲۳ بهمن ۱۳۸۰ بر اثر سقوط هواپیمای توپولوف روسی در حومهٔ خرم‌آباد ۱۱۹ بیگناه جان باختند که عمدتاً از نخبگان و فن‌شناسان بودند. سعید هاشمی روزنامه‌نگار لرستانی به اتفاق همسر و فرزند خردسالش از زمرهٔ جان باختگان این سانحه بودند. یادشان گرامی باد.

● در آخرین ساعاتی که مجله زیر چاپ می‌رفت خبر خاموشی محمدعلی سفری رسید. محمدعلی سفری روزنامه‌نگار، نویسنده و حقوق‌دان ساعت سیزده و پانزده دقیقه سه‌شنبه سی‌ام بهمن ماه سال جاری در بیمارستان مهر تهران دیده از جهان فرویست. داستان زندگی او را از زیان خودش در مجموعهٔ «تاریخ شفاهی مطبوعات ایران» در شماره‌های آتی مجلهٔ بخارا بخوانید. روانش شاد و یادش گرامی باد.